

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز
گروه داخلی - جراحی

نام درس : مراقبت‌های ویژه
نام مدرس یا مدرسین : علیرضا محجل اقدم
تعداد واحد: 1
ترم و رشته تحصیلی: ترم 4 اتاق عمل

هدف کلی درس:

آشنا کردن دانشجویان با مراقبت‌های پرستاری در بخش‌های ویژه ، نحوه بررسی نیازهای بیمار ، تصمیمی گیری مناسب و انتخاب اولویتها در بیماران مبتلا به اختلالات قلبی ، عروقی و تنفسی با تاکید بر ملاحظات دوران سالمندی ، نوتوانی و آموزش به بیمار و خانواده

برنامه جلسات :

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

جلسه	تاریخ جلسه	عنوان کلی موضوع تدریس	عناوین جزئی موضوع تدریس
------	------------	-----------------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> تعریف ICU ویژگیهای فیزیکی ICU ویژگیهای پرسنلی ICU مراقبتهای روتین در ICU 	<p>ICU و مراقبتهای روتین</p>	اول
<ul style="list-style-type: none"> تغذیه از راه ورید (TPN) لوله تراشه لارنگوسکوپی عوارض لوله 	<p>مراقبت از راه هوایی (Intubation)</p>	دوم
<ul style="list-style-type: none"> فواید ساکشن تراشه عوارض ساکشن تراشه روشهای مقابله با عوارض ساکشن 	<p>مراقبت از راه هوایی (suctioning)</p>	سوم
<ul style="list-style-type: none"> مقدمات ABG خونگیری شریانی 	<p>گازهای خون شریانی ABG (مراحل اول و دوم)</p>	چهارم
<ul style="list-style-type: none"> هیپوکسمی هیپرکاپنی اسیدوز تنفسی - اسیدوز متابولیک آلکالوز تنفسی - آلکالوز متابولیک وضعیتهای جبران شده ، نشده و حاد Spo₂ و Sao₂ کاپنومتري منحنی تجزی اکسی هموگلوبین 	<p>تفسیر ABG (مرحله سوم)</p>	پنجم
<ul style="list-style-type: none"> نارسایی حاد و مزمن تنفسی تبادل گازی روشهای اکسیژن تراپی 	<p>نارسایی تنفسی</p>	ششم
<ul style="list-style-type: none"> اندیکاسیون M.V مقدمات M.V انواع M.V مدهای M.V تنظیم و راه اندازی M.V 	<p>تهویه مکانیکی</p>	هفتم
<ul style="list-style-type: none"> اداره بیمار زیر M.V عوارض M.V روش weaning بیمار روش Extubation بیمار 	<p>تهویه مکانیکی</p>	هشتم

جلسه اول: (ICU و مراقبت های روتین)

1. تعریف ICU

2. ویژگیهای فیزیکی ICU
3. ویژگیهای پرسنلی ICU
4. مراقبتهای روتین در ICU

منابع

- 1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- 2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیروی حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه دوم : مراقبت از راه هوایی (Intubation)

- 1- لوله تراشه و اجزای آنرا تشریح نمایند.
- 2- اندیکاسیون لوله گذاری تراشه را شرح دهند.
- 3- عوارض لوله تراشه را توضیح دهند.
- 4- مراقبت های روتین و اختصاصی بیمار دارای لوله تراشه را شرح دهند

منابع

- 1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- 2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیروی حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه سوم: (مراقبت از راه هوایی (suctioning))

- 1- اهمیت ساکشن لوله تراشه را تشریح دهند.
- 2- عوارض ساکشن لوله تراشه را تشریح نمایند.
- 3- شیوه صحیح ساکشن لوله تراشه و دهان را توضیح دهند.

منابع

- 1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- 2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیروی حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه چهارم: گازهای خون شریانی (مراحل اول و دوم)

- 1- اندیکاسیون انجام ABG را بیان نمایند.
- 2- نحوه انجام تست آلن را شرح دهند.

3- F_{iO_2} بیمار را محاسبه نمایند.

4- اهمیت و نقش هموگلوبین و درجه حرارت در آنالیز گازهای خون شریانی را شرح دهند.

5- محل های مناسب جهت خونگیری شریانی را شناسایی نمایند.

6- روش های خونگیری شریانی را با توجه به محل شریان توضیح دهند.

7- مراقبت های لازم بعد از خونگیری شریانی را شرح دهند.

منابع

1- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه پنجم: (تفسیر ABG مرحله سوم)

1- توانایی تفسیر ABG را داشته باشند.

2- مقادیر طبیعی و غیر طبیعی گازهای خون شریانی را شرح دهند.

3- اقدامات پرستاری لازم با توجه به نتایج ABG را شرح دهند.

4- اسیدوز تنفسی و متابولیک را از هم افتراق دهند.

5- آلکالوز تنفسی و متابولیک را از هم افتراق دهند.

6- اقدامات پرستاری لازم در اختلالات اسید و باز را شرح دهند.

7- ارتباط SaO_2 و SpO_2 و Sao_2 را با توجه به منحنی تجزی اکسی هموگلوبین تفسیر نمایند.

8- وضعیتهای جبران شده و جبران نشده (حاد) را از هم افتراق دهد.

منابع

1- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه ششم: نارسایی تنفسی

1- نارسایی حاد و نارسایی مزمن تنفسی را از هم افتراق دهند.

2- حجم های ریوی را توضیح دهند.

3- ظرفیت های ریوی را توضیح دهند.

4- اصول و روشهای اکسیژن تراپی و عوارض آنرا شرح دهند.

منابع

1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381

2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه هفتم : تهویه مکانیکی 1

1- اندیکاسیونهای وصل بیمار به ونتیلاتور را شرح دهند.

2- انواع سیستم های ونتیلاتور را شرح دهد.

- 3- مدهای ونتیلاتور را توصیف نمایند.
- 4- شرایط انتخاب مد ونتیلاتور با توجه به الگوی تنفسی بیمار را شرح دهند.
- 5- راههای تعیین و تنظیم پارامترهای ونتیلاتور را با توجه به وضعیت بیمار تشریح نمایند.

منابع

- 1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- 2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

جلسه هشتم : تهویه مکانیکی 2

- 1- عوارض دستگاه ونتیلاتور را به طور کامل شرح دهند.
- 2- مراقبت های پرستاری از بیماران وصل به ونتیلاتور را توضیح دهند.
- 3- Weaning و شرایط آنرا توضیح دهند.
- 4- Extubation و مراحل آنرا توضیح و تشریح نمایند.

منابع

- 1- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- 2- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.

نحوه اداره کلاس : پرسش و پاسخ - بحث گروهی

نحوه ارزشیابی: شرکت فعال در بحث های کلاسی 2 نمره

حضور به موقع در کلاس 1 نمره

امتحان پایان دوره به صورت کتبی 17 نمره

ابزار تدریس: استفاده از وسایل مورد نیاز (لوله تراشه، آمبوبگ، سوند معده، کاتتر ساکشن و ...)

منابع

- عسگری - محمد رضا ، مراقبت های پرستاری ویژه، نشر و تبلیغ بشری - چاپ پنجم 1381
- نیکروان مفرد، ملاحظت و شیری حسن ، مراقبت های ویژه در ICU ، انتشارات نور دانش چاپ ششم ، 1382.
- منابع برای مطالعه بیشتر:

Marino,Paul. The ICU book , print Number 6 .
Thelan etal. "critical care Nursing " Mosby company .